

[Elmqvist.]

bydes med et Kurstab paa 2 pCt. — hvilket vilde være et usandsynligt lille Kurstab, naar man ser hen til, at 4½ pCt. jydsk Husmænd, der har Statsgaranti for Renten, i Øjeblikket omsættes til 91—92 —, men siger vi, at de kan udbydes med et Kurstab paa 2 pCt., vil den effektive Rente blive med 10-aarig Amortisation 6,075 pCt., med 15-aarig Amortisation 5,875 pCt., med 20-aarig Amortisation 5,750 pCt.; og med et Kurstab ved Salg af Kasseobligationerne paa 3 pCt. vil den effektive Rente blive med 10-aarig Amortisation 6,31 pCt., med 15-aarig Amortisation 6,04 pCt., med 20-aarig Amortisation 5,89 pCt., altsaa en meget betydelig effektiv Rente og en Rente, der i Virkeligheden ligger over den Rente, som de Skibe, der har Laan i Banker i Øjeblikket, betaler, idet Renten der ligger lige omkring 6 pCt.

Dertil kommer yderligere som Udgift for Skibene de forskellige Tillægspræmier, som alle er klar over at Skibene maa betale, for at Forsikringsselskaberne skal udvide deres Dækning. Spørgsmaalet bliver altsaa herefter, om Kassen vil blive af en saa uhyre stor Betydning, i hvert Tilfælde under de nuværende Tider for Skibsfarten. Jeg kan kun sige, at jeg staaer lidt tvivlende overfor det, men det kan jo være, de vil blive det — man maa jo formode det, eftersom Dele af Skibsfarten er saa interesseret i det.

Jeg kommer derefter til selve Lovforslagets Struktur, om jeg saa maa sige. Den højtærede Minister anførte, at Tanken, der laa til Grund for dette Lovforslag, ikke var ny; der havde allerede i 1911 og i 1912 været Forslag fremme paa Rigsdagen om visse Begunstigelser for en saadan Kreditforening.

Det er ganske rigtigt, at der har været saadanne Lovforslag fremme, men der er rigtignok det væsentlige at sige dertil, at disse Forslag i 1910—11 hvilede paa et ganske andet Grundlag end dette Forslag her. Disse Forslag i 1910—11 byggede paa det, der er Grundnerven i alt Kreditforeningsvæsen, nemlig Solidariteten, selv om det var en Solidaritet af et vist begrænset Omfang. Ved Landstingets Affattelse af Lovforslaget var Solidariteten begrænset til, at Laantagerne skulde være solidarisk ansvarlige med det dobbelte Beløb af det, de havde laant for, altsaa med to Gange Laanebeløbet. Dette Forslag hvilede videre paa en Pligt for Laantagerne til at betale ekstra Bidrag til Reservefonden, naar det maatte være nødvendigt, og endelig var der dertil ikke knyttet noget Tilsagn om Statsgaranti.

Jeg vil gerne sige, at til Oprettelsen af en saadan Kreditforening for Skibe med de

Begunstigelser, som følger af at være Kreditforening efter Kreditforeningsloven af 1850, vil jeg finde, at man ubetinget burde give sin Tilslutning og kunde give sin Tilslutning. Disse Forslag byggede nemlig paa Solidaritet og ikke paa nogen Statsgaranti og var derved vidt forskellige fra det Forslag, der foreligger her.

Der var for det første solidarisk Ansvar. Jeg forstaaer, Hovedvanskeligheden ved at faa det solidariske Ansvar ind for Skibe netop ligger i det mindre gode Pant, som Skibene er, saaledes som jeg har godtgjort før. Derfor forstaaer jeg godt Vanskeligheden ved at faa Solidariteten ind i sit fulde Omfang. Men jeg vil henstille, om det dog ikke var muligt at vi kunde forlange, naar vi skal have dette Lovforslag gennemført, at faa en vis begrænset Solidaritet ind i Lovforslaget i Lighed med, hvad der var Tale om i 1911. Det kan være, det ikke er muligt, det vil Tiden vise, men jeg vil foreslaa, at vi i alt Fald undersøger Mulighederne derfor.

Dernæst kommer Spørgsmaalet om Statsgaranti, hvorved dette Lovforslag ogsaa adskiller sig væsentligt fra Lovforslaget af 1911, som ingen Statsgaranti havde. Det er et meget stort Spring, Staten her foretager i Forhold til Statens tidligere Stilling overfor Kreditforeningsinstitutioner, og det er et Spørgsmaal, om det ikke er et Spring, som kan faa farlige Konsekvenser.

Jeg vil gerne minde om, at Kravet om Statsgaranti for Kreditforeningsinstitutioner første Gang blev fremsat, da Loven om Oprettelse af to Husmandskreditforeninger i 1880 var til Behandling. Det blev den Gang slaaet ned fra alle Sider, idet det blev hævdet, at det sikkert vilde have alt for farlige Konsekvenser, hvis Staten gik ind i en Statsgaranti for Kreditforeningerne. I Stedet for gik man saa Mellemvejen, at give Statsgaranti for Renterne, en Vej, man senere har fulgt overfor Sønderjydsk Kreditforening i Kraft af de særlige Forhold dernede; Statsgaranti for 1ste Prioritetets Kreditforeningslaan har man derimod, saa vidt jeg ved, aldrig nogen Sinde indrømmet.

Nu vil man maaske spørge, om Forskellen er saa stor mellem Garanti for Renterne og for Hovedstolen. Jeg vil indrømme, at Forskellen naturligvis ikke er den allerstørste; men ved Statsgaranti for Renterne er Staten sikret mod at skulle ud med Pengene, det er dog kun Renterne, der garanteres for. Betaler Staten Renterne Termin for Termin, har Staten opfyldt sin Forpligtelse. Hvis Statsgarantien